

การเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 1

The Preparation of Teachers for Engaging ASEAN Community in Education Extended Schools under The Office of Khon Kaen Primary Educational Service Area 1

วงศ์วัชร ดวงศรี¹⁾ และ ธนอมวรรณ ประเสริฐเจริญสุข²⁾

Wongwatchara Duangsri¹⁾ and Thanomwan Prasertcha-roensuk²⁾

¹⁾ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

²⁾ รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Associate Professor, Department of Educational Administration, Faculty of Education, Khon Kaen University

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและแนวทางของการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซ์และมอร์แกนได้จำนวนครูทั้งสิ้น 265 คน และผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เป็นกลุ่มเป้าหมาย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ แบบสอบถามและ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์ ผลการวิจัย พบว่า (1) สภาพการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก"(2) แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 พบว่า ครูควรมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ปรับปรุง พัฒนา ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน พัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ รู้จักสร้างองค์ความรู้ และให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ สร้างและพัฒนานวัตกรรม ให้ความร่วมมือ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นเพื่อบรรลุเป้าหมายของการทำงานเสียสละ อุทิศตนเพื่อการจัดการศึกษา สร้างและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบ มีประสิทธิภาพ จัดบรรยากาศการเรียนรู้ ที่จะส่งเสริมการเรียนรู้ วางแผนในการทำวิจัย และ

ดำเนินการวิจัย นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียนและมีการนำผลการวิจัยที่เกิดขึ้นนำไปใช้เพื่อการพัฒนาอย่างจริงจัง มีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา สนทนาอย่างสร้างสรรค์โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นแบบอย่างที่ดี จัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

คำสำคัญ : การเตรียมความพร้อม ประชาคมอาเซียน โรงเรียนขยายโอกาส

Abstract

The objectives of this research were to study the situation and guidelines for teacher's readiness preparation to serve for engaging in ASEAN Community, of the extended schools, under jurisdiction of Khon Kaen Educational Service Area 1. The sample size was determined by using Krejcie and Morgan' Table including 265 teachers, and 5 experts as the target group. The research instruments were the Questionnaire, and the Interview Form. The statistic using in data analysis included the Percentage, Mean, and Standard Deviation. Data were analyzed by using the computer program, and Content Analysis from the interview. The research findings found that (1) Situation for the teacher' s readiness preparation for engaging in ASEAN Community of the extended school, under jurisdiction of Khon Kaen Educational Service Area 1, in overall, the average value was in "High" level. (2) The guidelines for teacher' s readiness preparation for entering into ASEAN Community of the extended school, under jurisdiction of Khon Kaen Educational Service Area 1, found that : The teachers should be persistent in their work practice to have quality by planning, determining the objective, following up and evaluation in the performance of work practice, and improving and developing the efficiency in work practice. The teacher should improve and develop the service system to be efficient which could be able to serve the need of other work units needed to obtain service. The teachers had to construct body of knowledge and give the importance to learning process of students. They should study and search for knowledge regularly, construct and develop new innovation, share with the others for self-development in order to keep pace with the changes, The teacher should collaborate, help, support morale for their co-workers, and adjust themselves with the others. They should be able to work with the others in order to accomplish working goal. The teachers had to dedicate themselves for Educational Management, and know how to make plan in their work practice. The teachers should construct and design the Learning Management Plan for integrated instructional techniques, develop the instructional process relevant to the rapid changes. The school had to develop the student support system, collaborate in preventing as well as solving the students' problem systematically and efficiently. The teachers had to organize the learning climate enhancing the students' learning. The teachers had to make plan for conducting as well as implementing research, and applying the research findings with students. In addition, they should use the existed research findings for development truly. The teachers had to have interaction in conversation, play their role, and participate in discussion with the others creatively by emphasizing on the students' learning development, and being role model for the students. The teachers should provide activities for creating the network of collaboration with teachers, parents, community, and other

organizations including both of public sector, and private sector in order to support and promote the Learning Activity Management., and cooperate as well as develop good relationship.

Keyword : The Preparation, ASEAN Community, Education Extended Schools

บทนำ

ในสังคมโลกปัจจุบันประเทศต่าง ๆ ในแต่ละภูมิภาคของโลกมีการรวมตัวกัน เพื่อรักษาผลประโยชน์ภายในกลุ่มของตนเอง และร่วมกันพัฒนากลุ่มประเทศของตนเองให้มีความเจริญก้าวหน้า ในทุกประเทศจึงล้วนมุ่งพัฒนาคนในชาติให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ คนในชาติจึงต้องมีความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สิ่งที่จะทำให้คนเหล่านี้มีคุณภาพขึ้นมาได้ คือ การศึกษาที่มีคุณภาพ เท่าเทียม และเหมาะสมเป็นไปตามความต้องการของสังคมประเทศและสังคมโลก [5]

สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการศึกษา เรื่อง “แนวทางการปฏิรูปประเทศไทยท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง” ได้เสนอแนะให้รัฐบาลเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี 2558 การเตรียมการและการสร้างความพร้อมด้านการศึกษาเพื่อรองรับความเป็นอาเซียนนั้นเป็นประเด็นที่สำคัญยิ่ง [4]

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ตระหนักถึงความสำคัญโดยเฉพาะการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนขยายโอกาสส่วนใหญ่ประสบปัญหางานวิชาการคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ ขาดครูในภาพรวมขาดแคลนครูบางสาขา ทำให้การดำเนินการจัดกิจกรรมการสอน หรือการพัฒนาตนเองของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนนั้นไม่มีประสิทธิภาพ และไร้ทิศทาง อันจะส่งผลต่อผู้เรียน [5] ดังนั้นในการที่จะก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

อย่างมีคุณภาพนั้น ครูจำเป็นต้องมีการเตรียมพร้อมของตนเองเพื่อนำความพร้อมนั้นกลับมาสู่ห้องเรียนเพื่อที่จะให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะ ทักษะที่จำเป็นต่อการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ครูที่สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาจึงควรมีการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเพื่อเร่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้เท่าทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของโลก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การเตรียมความพร้อมครู หมายถึง สภาพหรือสมรรถภาพของบุคคลที่เต็มใจปฏิบัติ หรือดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยคุณสมบัติของบุคคลทางด้านจิตใจ สติปัญญาและสังคมที่สามารถจะรับการเรียนรู้หรือกระทำใด ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพหรือผลสำเร็จผลตามที่มุ่งหวังโดยมีการเตรียมการล่วงหน้า
2. ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) หมายถึง การรวมตัวกันของประเทศสมาชิกอาเซียนในการที่จะเป็นชุมชนหนึ่งเดียว เรียกว่า Ten Nations, One Community ซึ่งได้ประกาศขึ้นในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ที่ บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย โดยมีกำหนดให้รวมตัวกันเป็น

ประชาคมอาเซียนภายในปี ค.ศ. 2015 โดยประชาคมอาเซียนจะประกอบด้วย 3 เสาหลัก ดังนี้

2.1 ประชาคมอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคง เรียกว่า ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community: APSC)

2.2 ประชาคมอาเซียนด้านเศรษฐกิจ เรียกว่า ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economy -Community: AEC)

2.3 ประชาคมอาเซียนด้านสังคมและวัฒนธรรม เรียกว่า ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community: ASCC) พร้อมนี้มีการจัดโครงสร้างองค์กรอาเซียนรองรับภารกิจและพันธกิจ และกำหนดกรอบทางกฎหมายภายใต้กฎบัตรอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกติกาในการทำงานประชาคมอาเซียน

3. โรงเรียนขยายโอกาส หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดทำการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากองแก้ว เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 45 โรงเรียน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยเป็นเชิงผสมผสาน (Mixed Methods Research) โดยออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยแบบแผนเชิงอธิบาย (Explanatory Design) เป็นการวิจัยในรูปแบบที่ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ และข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ระยะเวลา
ระยะที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ในโรงเรียนขยายโอกาส 45 โรงเรียน จำนวน 839 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การประมาณ

กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และมอร์แกน [3] ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 265 คน

ระยะที่ 2 ในการดำเนินการวิจัยในระยะที่ 2 ผู้วิจัยต้องการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพโดยวิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งมีกลุ่มเป้าหมายคือ ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส จำนวน 45 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล คือ ครู จำนวน 839 คนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้สำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู ในโรงเรียนขยายโอกาส 45 โรงเรียน จำนวน 839 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) การประมาณกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ เครจซี และมอร์แกน [3] ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างคือ ครู จำนวน 265 คน

2. เครื่องมือใช้ในการวิจัย

ในระยะที่ 1 การดำเนินเป็นวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงปริมาณเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แบบสอบถาม

ในระยะที่ 2 การดำเนินเป็นวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi Structured Interview) มีลักษณะปลายเปิด (Open Ended) เกณฑ์กำหนดความหมายของการประเมิน ใช้วิธีการสรุปอุปนัย พรรณนาข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ตามประเด็นการสัมภาษณ์โดยใช้การบรรยายสรุป

3. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

3.1 ข้อมูลระยะที่ 1 ข้อมูลเชิงสำรวจเป็นแบบสอบถาม ข้อมูลที่รวบรวมได้จะนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติเชิงบรรยายหาค่าความถี่ (f) ร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

3.2 ข้อมูลระยะที่ 2 ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นแบบสัมภาษณ์กลุ่มผู้เชี่ยวชาญข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาประมวลผลการวิจัยในรูปของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive Analysis)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สถานภาพของผู้สอบแบบสอบถาม และสรุปรวมได้ ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 มีอายุระหว่าง 51-60 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 51.70 ตำแหน่งหน้าที่ในการปฏิบัติงานส่วนใหญ่ คือ ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 74.00 ระดับการศึกษา ส่วนใหญ่เป็นระดับปริญญาตรี จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 75.50 มีประสบการณ์ในการทำงาน 16 ปีขึ้นไปจำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 72.50 และพบว่า สภาพการเตรียมความพร้อมครูโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 4.36$ S.D.=0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” คือ 1) ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.52$ S.D.=0.57) (ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.51$ S.D.= 0.60) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นลำดับสุดท้าย คือ ด้านสังเคราะห์และการวิจัยเพื่อ พัฒนาผู้เรียน ($\bar{X} = 4.08$ S.D.= 0.71) และสามารถสรุปผลจากแบบสอบถามแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญออกเป็นรายด้าน โดยแบ่งออกเป็น 11 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูควรที่จะมีมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ โดยต้องมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติ

งาน และผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง ใฝ่เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานและการเรียนการสอน

1.2 ด้านการบริการที่ดี พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูควรปรับปรุงและพัฒนากระบวนการให้บริการให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับการให้บริการ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ต้องรู้จักปรับปรุงพัฒนาข้อมูลให้มีความทันสมัย ใช้อ้างอิงได้ นอกจากนี้ต้องทำใจเรียนให้ เป็นแหล่งที่ทุกคนสามารถเข้ารับบริการข้อมูลได้อย่างมีคุณภาพ

1.3 ด้านการพัฒนาตนเอง พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูต้องรู้จักสร้างองค์ความรู้ และให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ สร้างและพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น เพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

1.4 ด้านการทำงานเป็นทีม พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูควรให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน และต้องการปรับตัวเข้ากับผู้อื่นต้องสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น จนสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายของการทำงานได้ ต้องสามารถเป็นตัวเชื่อมการทำงานของหลายๆ ฝ่ายได้ อาทิ ผู้ปกครอง ชุมชน หรือภายในสถานศึกษาของตนเอง

1.5 ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ครูต้องมีความเสียสละ อุทิศตนเพื่อการจัดการศึกษา พัฒนาตนเอง และผู้เรียน สามารถหาแนวทางแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ รู้จักวางแผนในการปฏิบัติหน้าที่ และมีความรักและศรัทธาในวิชาชีพของตนเอง

1.6 ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อ

มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูควรสร้างและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิธีการสอนที่หลากหลาย ตอบสนองความต้องการของสังคมจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ปลูกฝัง ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะของผู้เรียน และจะต้องจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมนำเทคโนโลยีมาใช้ บูรณาการความรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยครูที่จะสอดคล้องเนื้อหาของประชาคมอาเซียนเข้าไปด้วย

1.7 ด้านการพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” โรงเรียนต้องมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ร่วมมือกันในการป้องกันและแก้ไขปัญหาของนักเรียนอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ ประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับครูและผู้เกี่ยวข้อง ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาด้วยวิธีการและเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพ

1.8 ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน บรรยากาศของโรงเรียนและห้องเรียน มีความเป็นกันเอง มีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และมีความรักความศรัทธาต่อผู้สอน ให้ผู้เรียนมีอิสระในความกล้าแสดงออกอย่างมีระเบียบวินัยในชั้นเรียน

1.9 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูจะต้องแผน

ในการทำวิจัยและดำเนินการวิจัย รวมทั้งดำเนินการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน และพัฒนาโดยเริ่มจากการค้นหาปัญหาภายในชั้นเรียนของตน หรือการคิดค้นนวัตกรรมทางการศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการ ส่งเสริมศักยภาพ และควรมีการนำผลการวิจัยที่เกิดขึ้นนำไปใช้เพื่อการพัฒนาครูวิจัยที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ และสามารถแก้ไขปัญหา หรือเพิ่มพูนศักยภาพของผู้เรียนได้

1.10 ด้านภาวะผู้นำครู พบว่า โดยภาพรวมและรายข้อมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” ครูต้องมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้องเป็นได้ทั้งผู้นำ และผู้ตามในสถานการณ์เดียวกัน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน ยอมรับทัศนะที่หลากหลายของผู้อื่น และต้องสามารถปฏิบัติให้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ปรับเปลี่ยนบทบาทและการปฏิบัติงานของตนเอง สามารถจูงใจทั้งผู้เรียนและบุคคลอื่นให้สามารถพัฒนาและส่งเสริมการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้บรรลุเป้าหมายได้

1.11 ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มากที่สุด” ครูควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และควรที่จะประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีแนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียนจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญออกเป็นรายด้านดังนี้

ตารางที่ 1 แนวทางการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ประเด็นการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
1. ด้านการมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน	1. พัฒนาการปฏิบัติงานเพื่อตอบสนองความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน
2. ด้านการบริการที่ดี	1. ปรับปรุงและพัฒนาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพ
3. ด้านการพัฒนาตนเอง	1. สร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ องค์กรและวิชาชีพ
4. ด้านการทำงานเป็นทีม	1. แลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังความคิดเห็นประสบการณ์ทั้งภายในองค์กร และระหว่างองค์กรเครือข่าย
5. ด้านจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู	1. ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง และหาแนวทางแก้ไขปัญหา อุปสรรค 2. ปฏิบัติตนและดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงได้เหมาะสมกับสถานะของตน
6. ด้านการบริหารหลักสูตรและการ จัดการเรียนรู้	1. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบโดยบูรณาการที่สอดคล้องเชื่อมโยงกัน 2. ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสม สอดคล้องกับวัย และความต้องการของนักเรียน และชุมชน
7. ด้านการพัฒนาผู้เรียน	1. จัดกิจกรรม หรือโครงการเพื่อป้องกันแก้ไขปัญห และส่งเสริมพัฒนานักเรียนให้ปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมกับ ค่านิยมที่ดำรง 2. ดูแล ช่วยเหลือ ผู้เรียนทุกคนอย่างทั่วถึง ทันการณ์
8. ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน	1. จัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน และภายนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนรู้พร้อมใช้และปลอดภัยอยู่เสมอ 2. จัดทำข้อมูลสารสนเทศของนักเรียนเป็นรายบุคคลและ เอกสารประจำชั้นเรียนอย่างถูกต้องครบถ้วน เป็นปัจจุบัน และนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนได้เต็ม ตามศักยภาพ
9. ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน	1. จัดทำแผนการวิจัย และดำเนินกระบวนการวิจัย อย่างเป็นระบบ 2. ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือของ ผลการวิจัยอย่างเป็นระบบ 3. นำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในปัญหาที่คล้ายคลึงกัน

ตารางที่ 1 แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน (ต่อ)

ประเด็นการเตรียมความพร้อมของครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน	แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
10. ด้านภาวะผู้นำครู	1. พิจารณาบทบาทตน ประเมินตนเองเกี่ยวกับพฤติกรรมที่แสดงออกต่อผู้เรียนและผู้อื่น 2. ริเริ่มการปฏิบัติที่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงและการพัฒนานวัตกรรม
11. ด้านการสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้	1. จัดกิจกรรมที่เสริมสร้าง ความสัมพันธ์และความร่วมมือ และองค์กรอื่นๆ ทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

2. การอภิปรายผลการศึกษา

แนวทางการเตรียมความพร้อมครูเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากองแก้ว เขต 1 สามารถแยกแนวทางในการเตรียมความพร้อมออกเป็นรายด้านดังนี้

- 1) การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน ครูควรที่จะมีมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยต้องมีการวางแผนกำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน
- 2) การบริการที่ดี ควรปรับปรุงและพัฒนาาระบบการให้บริการให้มีประสิทธิภาพพร้อมรับการให้บริการ และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการอื่นได้แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน หรือหน่วยงานอื่นที่มีความต้องการรับบริการ
- 3) การพัฒนาตนเอง ครูต้องรู้จักสร้างองค์ความรู้ และให้ความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน รู้จักศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ คิดริเริ่มสร้างและพัฒนา นวัตกรรมใหม่ๆอยู่เสมอ และควรที่จะแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นเพื่อพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง
- 4) การทำงานเป็นทีม ครูควรทำให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ สนับสนุนกำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน และต้องการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น เป็นผู้นำหรือผู้ตามได้ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น จนสามารถทำงานให้บรรลุเป้าหมายของการทำงานได้
- 5) จริยธรรม และ

จรรยาบรรณวิชาชีพครู ครูต้องมีความเสียสละ อุทิศตนเพื่อการจัดการศึกษา พัฒนาตนเอง และผู้เรียน ยอมรับผลอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง สามารถหาแนวทางแก้ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นได้ รู้จักวางแผนในการปฏิบัติหน้าที่

- 6) การบริหารหลักสูตรและการจัด การเรียนรู้ ครูควรสร้างและออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการวิธีการสอนที่หลากหลาย พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว
- 7) การพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนต้องมีการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม โดยบุคลากรทุกคนทุกฝ่ายของโรงเรียนร่วมมือกันในการป้องกัน และแก้ไข ปัญหาของนักเรียน อย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพ
- 8) การบริหารจัดการชั้นเรียน ครูต้องจัดบรรยากาศการเรียนรู้ ภายในห้องเรียนให้เป็นระเบียบเรียบร้อย มีเครื่องใช้ และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนของนักเรียน
- 9) การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน ครูจะต้องวางแผนในการทำวิจัยและดำเนินการวิจัย รวมทั้งดำเนินการนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้กับผู้เรียน และควรมีการนำผลการวิจัยที่เกิดขึ้นนำไปใช้เพื่อการพัฒนาอย่างจริงจังไม่ใช่แค่วิจัยที่ใช้เลื่อนวิทยฐานะ
- 10) ภาวะผู้นำครู ครูควรที่จะต้องมีปฏิสัมพันธ์ในการสนทนา มีบทบาท และมีส่วนร่วมในการสนทนาอย่างสร้างสรรค์กับผู้อื่น โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเรียนรู้ของผู้เรียน ครูต้อง

เป็นได้ทั้งผู้นำ และผู้ตามในสถานการณ์เดียวกัน เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียน 11) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ ครูควรจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างครู ผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ และควรที่จะประสานความร่วมมือสร้างความสัมพันธ์ที่ดี

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ วาตรี สีสงาม [6] ซึ่งได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งพบว่า ในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนควหาแนวทางในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนครู และบุคลากรในโรงเรียน เข้ารับการอบรม ประชุมสัมมนา ตลอดจนศึกษาดูงานโรงเรียนต้นแบบที่ประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนอาเซียนศึกษา เพื่อนำผลการปฏิบัติงานมาใช้พัฒนางานของตนเอง และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ [1] ได้ดำเนินการวิจัย เรื่องการพัฒนามาตรฐาน และยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน โรงเรียนสังกัดคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการวิจัยในด้านความสอดคล้องของมาตรฐานในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน จำแนกตามมิติความเหมาะสม และความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ พบว่า ยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาสู่ความเป็นอาเซียน มีความเหมาะสมในระดับ “มาก” และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติอยู่ในระดับ “ปานกลาง” และมาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการศึกษาและพัฒนาสถานศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน มีความเหมาะสมในระดับ “มาก” และมีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติในระดับ “มาก” และยังคงสอดคล้องกับการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ของสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1 ที่สนับสนุนและให้ความสำคัญในการปฏิบัติงานเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมครูเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรจัดการประชุมสัมมนาให้ความรู้ความเข้าใจ เพื่อหาแนวทางในการปรับเปลี่ยน และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้ทันต่อการก้าวสู่ประชาคมอาเซียนอย่างจริงจัง สร้างบรรยากาศในองค์กรให้เกิดความรักความสามัคคี สร้างสัมพันธภาพที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น และสร้างวัฒนธรรมการทำงานเป็นทีมให้เกิดขึ้นในสถานศึกษา

1.2 ดำเนินการให้จัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน พัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร พัฒนาให้ผู้เรียนสามารถดูแลตนเองมีทักษะในการเรียนรู้ การทำงาน การอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

1.3 ส่งเสริมให้ครู และผู้เรียน ใช้สื่อเทคโนโลยี การเสาะแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า รวมทั้งสร้างสื่อนวัตกรรมใหม่ ๆ

1.4 ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน มีการคัดกรองนักเรียนรายบุคคล เพื่อจำแนก และจัดกลุ่มของสภาพปัญหาของผู้เรียน แนวคิดทฤษฎีเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาของนักเรียน ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยเพื่อพัฒนาและแก้ปัญหาผู้เรียนทุกปีการศึกษา เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษางานวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในด้านต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้น เช่น การพัฒนาหลักสูตรอาเซียน การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ควรมีการศึกษาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านการใช้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนการใช้สื่อเทคโนโลยี การเสาะแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์คุ้มค่าของครูและผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- [1] กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. 2553.
- [2] กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. 2558 **เตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน**. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]. 2554.
- [3] บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. 2545.
- [4] สำนักงานคณะกรรมการการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) กับการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน**. ค้นเมื่อ 4 มกราคม 2555, จาก <http://www.nesdb.go.th>. [ม.ป.ป.].
- [5] สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 1. **แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556**. [ม.ป.ท.: ม.ป.พ.]. 2556.
- [6] ราตรี สีงาม. **การเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียนของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์ เพื่อการพัฒนา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี. 2555.